

Yıldız Teknik Üniversitesi
İnşaat Fakültesi
Harita Mühendisliği Bölümü

ÖLÇME BİLGİSİ 3 (HRT2322)

Doç.Dr. Taylan ÖCALAN

<https://avesis.yildiz.edu.tr/tocalan/>

tocalan@yildiz.edu.tr

RINEX - Receiver INdependent EXchange format

GNSS için alıcıdan bağımsız veri değişim formatı

*Statik/Kinematik GNSS verisinin **ölçü sonrası büro veri değerlendirme ve analizi (post-processing)** aşamasında farklı nitelikte yazılım ve servis uygulamaları için geliştirilmiş uluslararası standart veri formatıdır.*

Genel olarak GNSS alıcısı üreten birçok firma kendine özgü veri formatını geliştirmekte ve korumaktadır. Üretici firma tanımlı bu veri formatları çoğunlukla alıcı markasına bağımlı “binary” yapıdadır.

Bilimsel çalışmalarda, ölçme ve jeodezik amaçlı uygulamalarda GPS/GNSS verisinin değişimi için geliştirilen **RINEX** ise “ASCII” tabanlıdır.

Formatın, **RINEX 2.10**, **RINEX 2.11**, **RINEX 3.00**, **RINEX 3.01**, **RINEX 3.02**, **RINEX 3.03** gibi farklı sürümleri vardır. Son olarak **RINEX 3.04** sürümü geliştirilmiştir.

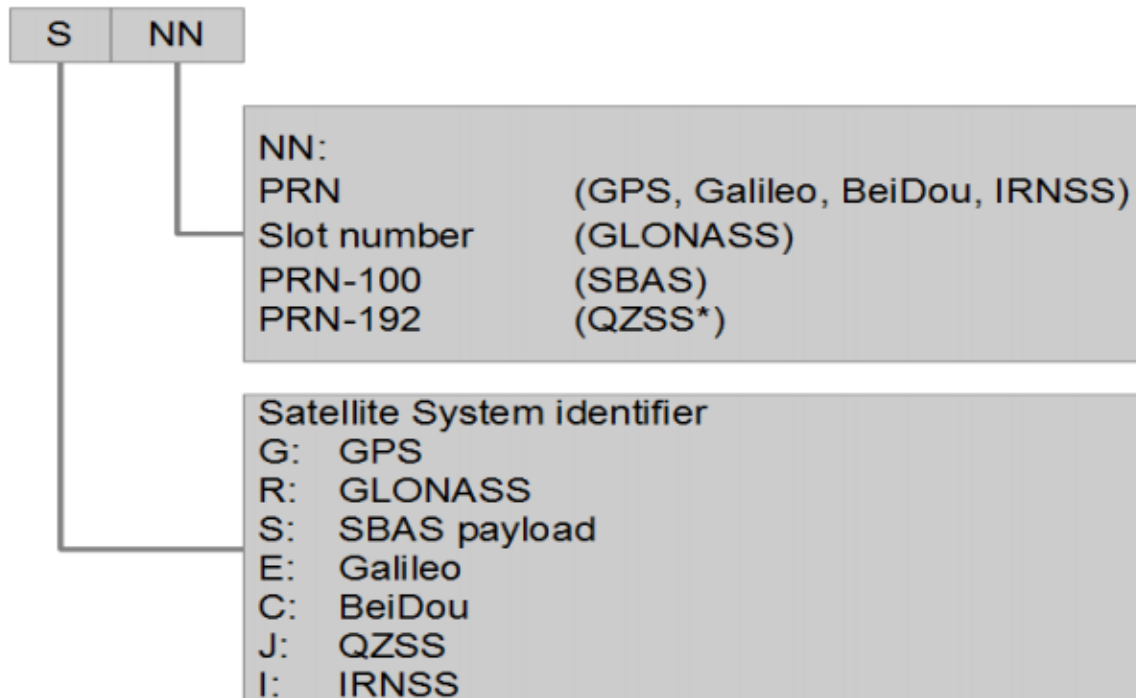
Kapsamlı bilgi: <https://kb.igs.org/hc/en-us/articles/201096516-IGS-Formats>

RINEX

GNSS konseptinin gelişimine paralel olarak...

Satellite numbers

Starting with RINEX Version 2 the former two-digit satellite numbers **nn** are preceded by a one-character system identifier **s** as shown in Figure 1.

RINEX 2.10

RINEX 2.11

RINEX 3.00

RINEX 3.01

RINEX 3.02

RINEX 3.03

Son olarak RINEX 3.04

RINEX

The Receiver Independent Exchange Format

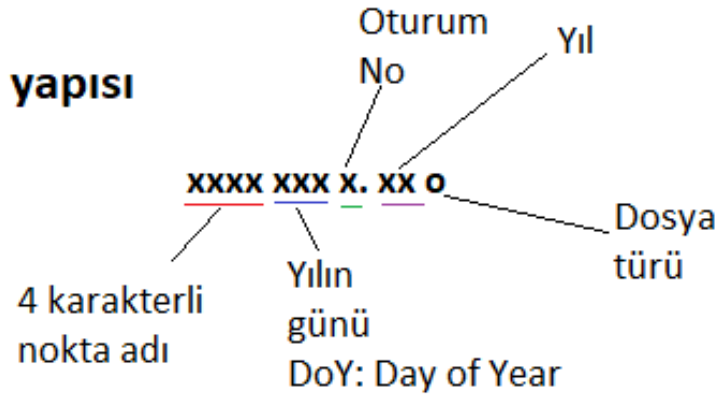
Version 3.04

International GNSS Service (IGS), RINEX Working Group and Radio Technical Commission for Maritime Services Special Committee 104 (RTCM-SC104)

November 23, 2018

Gözlem dosyası (o)+ Navigasyon Dosyası (n)+ Meteoroloji Dosyası (m)

RINEX 2.11 sürümü için örnek dosya yapısı

📄 koug0010.18o ————— **o: gözlem dosyası**

📄 koug0010.18d ————— **d: gözlem dosyasının sıkıştırılmış zip'li şekli**

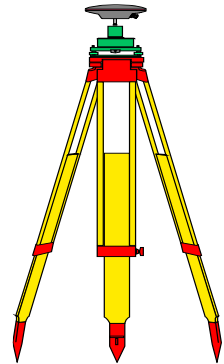
COMPACT RINEX FORMAT - The Hatanaka-compressed ASCII format

📄 koug0010.18n ————— **n: GPS navigasyon dosyası**

📄 koug0010.18g ————— **g: GLONASS navigasyon dosyası**

📄 koug0010.18c ————— **c: BeiDou navigasyon dosyası**

📄 koug0010.18e ————— **e: Galileo Navigasyon dosyası**

Örnek:

TUSAGA-Aktif ağına ait «ADN1» isimli Adana istasyonuna ait 6 Ocak 2020 tarihli 24 saatlik, 30 sn. kayıt aralıklı STATİK GNSS verisinin RINEX 2.10 formatındaki dosya yapısı.

ADN10060.20D

1.0	COMPACT RINEX FORMAT	CRINEX VERS	/ TYPE					
RNX2CRX ver.4.0.5	06-Jan-20 23:59	CRINEX PROG	/ DATE					
2.10	OBSERVATION DATA	M (MIXED)	RINEX VERSION / TYPE					
TPP 3.5.8	05-JAN-20 23:59	PGM / RUN BY	/ DATE					
		COMMENT						
		COMMENT						
		COMMENT						
ADN1		MARKER NAME						
ADN1		MARKER NUMBER						
Trimble Navigation L	Trimble Navigation Limited	OBSERVER / AGENCY						
4805K53329	TRIMBLE NETR5	Nav 4 / Boot 3.56	REC # / TYPE / VERS					
00000000	TRM55971.00	NONE	ANT # / TYPE					
4159857.0155	2950113.4502	3817799.8912	APPROX POSITION XYZ					
0.0870	0.0000	0.0000	ANTENNA: DELTA H/E/N					
1	1	0	WAVELENGTH FACT L1/2					
6	C1	L1	S1	P2	L2	S2	# / TYPES OF OBSERV	
30.000							INTERVAL	
0							RCV CLOCK OFFS APPL	
18							LEAP SECONDS	
54							# OF SATELLITES	
2020	01	06	00	00	00.0000000	GPS	TIME OF FIRST OBS	
							END OF HEADER	
420 01 06 0 0 0.0000000 0	16G10G15G16G20G21G26G27G29R	6R 7R 8R12R13R14R22R23						
3&0								
3&21241099141	3&111622758052	3&50600	3&21241104961	3&86978782202	3&43200	7	9	
3&23326296227	3&122580488571	3&46000	3&23326300168	3&95517310940	3&30800	6	7	
3&21468504875	3&112817648406	3&47200	3&21468507387	3&87909958852	3&37700	7	8	
3&20095346234	3&105601825812	3&44300	3&20095348965	3&82287102				
3&21601112063	3&113514681007	3&47600	3&21601114160	3&88452957				
3&21709886758	3&114086277535	3&47500	3&21709894227	3&88898391				
3&22597093070	3&118748734278	3&46700	3&22597098223	3&92531343				
3&23393777414	3&122935251843	3&45300	3&23393781254	3&95793653				
3&23797035156	3&126985494563	3&32000	1					
3&20471860336	3&109587468433	3&50100	3&20471864813	3&85234728				
3&20350840273	3&108977792250	3&48300	3&20350845473	3&84760549				
3&23900446953	3&127671846139	3&37100	3&23900450691	3&99300376463	3&32600	4	7	
3&22289900609	3&119026763499	3&36900	3&22289904195	3&92576433546	3&37100	3	8	
3&23110451969	3&123191618623	3&47000	3&23110456648	3&95815733824	3&40200	7	8	
3&20600544477	3&109967075419	3&52300	3&20600548164	3&85530011019	3&46500	8	9	
3&20839487461	3&111477465799	3&50900	3&20839494035	3&86704453693	3&40000	8	8	
3	5	7	8	12	3	4	22	3&&&

**ADN1 istasyonu Gözlemleri:
GPS (G)+ GLONASS(R)**

Nokta	Coğrafi Koordinatlar			Kartezyen Koordinatlar			Hızlar		
	ϕ (°) Enlem	λ (°) Boylam	h (m) Yükseklik	X (m)	Y (m)	Z (m)	Vx (m/y)	Vy (m/y)	Vz (m/y)
ADN1	37 00 15.034948	35 20 37.471875	60.7868	4159857.0155	2950113.4502	3817799.8912	-0.010210	0.009150	0.002930

D: sıkıştırılmış gözlem dosyası
G: navigasyon dosyası (GLONASS)
N: navigasyon dosyası (GPS)

ADN10060.20D	6.01.2020 23:59	20D Dosyası	1,601 KB
ADN10060.20G	6.01.2020 23:59	20G Dosyası	161 KB
ADN10060.20N	6.01.2020 23:59	20N Dosyası	148 KB

İnternet (Web) Tabanlı Online GNSS Veri Değerlendirme (Post-Processing) Servisleri

Free online GNSS post-processing services.

Online services	Specifications							
	Service long name	Company/ agency	Processing method, data source	GNSS supported	Reference frame; geoid model	Input data format	Observations mode	Submittal page
AUSPOS	Australian On-line GPS Processing Service	Geoscience Australia	Relative (IGS stations and data, AFN, ARGN)	GPS	ITRF, GDA 94/2020; AUSGeoid 98/09/2020	L1, L1+L2 RINEX	Static	http://www.ga.gov.au/bin/gps.pl
OPUS	Online Positioning User Service	NOAA National Geodetic Survey (NGS)	Relative (NGS CORS, IGS)	GPS	IGS08, NAD83(2011); NAVD88, GEOID12A	L1, L1+L2 RINEX	Static	https://www.ngs.noaa.gov/OPUS/index.jsp
SCOUT	Scripps Coordinate Update Tool	Scripps Orbit and Permanent Array Center (SOPAC), University of California	Relative (IGS stations)	(no data)	ITRF08, WGS84	RINEX, Hatanaka	Static	http://sopac.ucsd.edu/scout.shtml
Trimble CenterPoint RTX	Trimble CenterPoint RTX Post Processing	Trimble Inc.	PPP (Trimble CORS network)	GPS GLONASS Galileo BeiDou	ITRF1988..2014, NAD83 (+mods), ETRS89..2000-R05, GDA94,SIGRAS etc.	L1+L2 RINEX, Trimble formats	Static	https://www.trimblertx.com
APPS	Automatic Precise Positioning Service	NASA – Jet Propulsion Laboratory (JPL)	PPP (JPL)	GPS	ITRF08, ITRF14	L1+L2 RINEX, Hatanaka, GIPSY *.tdp	Static, kinematic (members only)	http://apps.gdgps.net
CSRS-PPP	Canadian Spatial Reference System – Precise Point Positioning	Natural Resources Canada (NRCan)	PPP (IGS, NRCan)	GPS GLONASS	ITRF08 , IGB08/ NAD83; CGDV28/2013	L1, L1+L2 RINEX, Hatanaka	Static, kinematic	https://webapp.geod.nrcan.gc.ca/geod/tools-outild/ppp.php
GAPS	GPS Analysis and Positioning Software	University of New Brunswick (UNB)	PPP (IGS MGEX, NRCan)	GPS BeiDou Galileo	IGB08, ITRF2000	L1+L2 RINEX, some receiver formats	Static, kinematic	http://gaps.gge.unb.ca
MagicGNSS/ ppp	MagicPPP – Precise Point Positioning Solution	GMV Innovating Solutions	PPP (IGS, GMV)	GPS GLONASS Galileo	ETRS, ITRF08	L1+L2 RINEX, Hatanaka	Static, kinematic	http://magicgnss.gmv.com/ppp

GPS/GNSS Verisi

Verilerin RINEX formatında web arayüzüne aktarılması (upload)

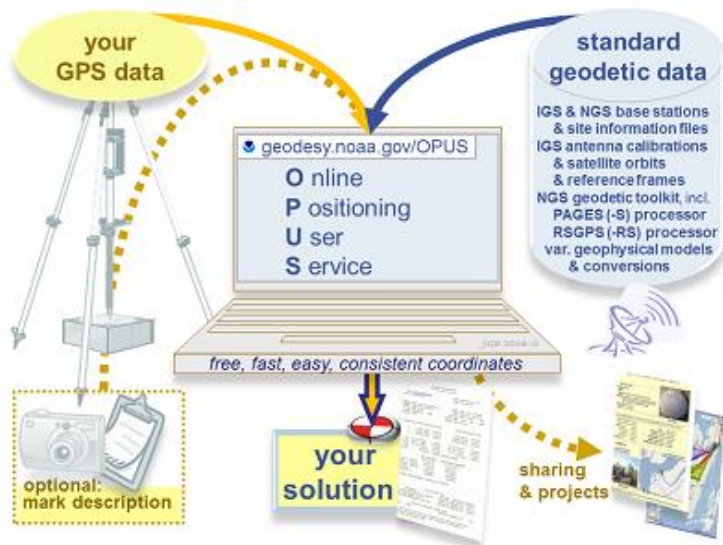
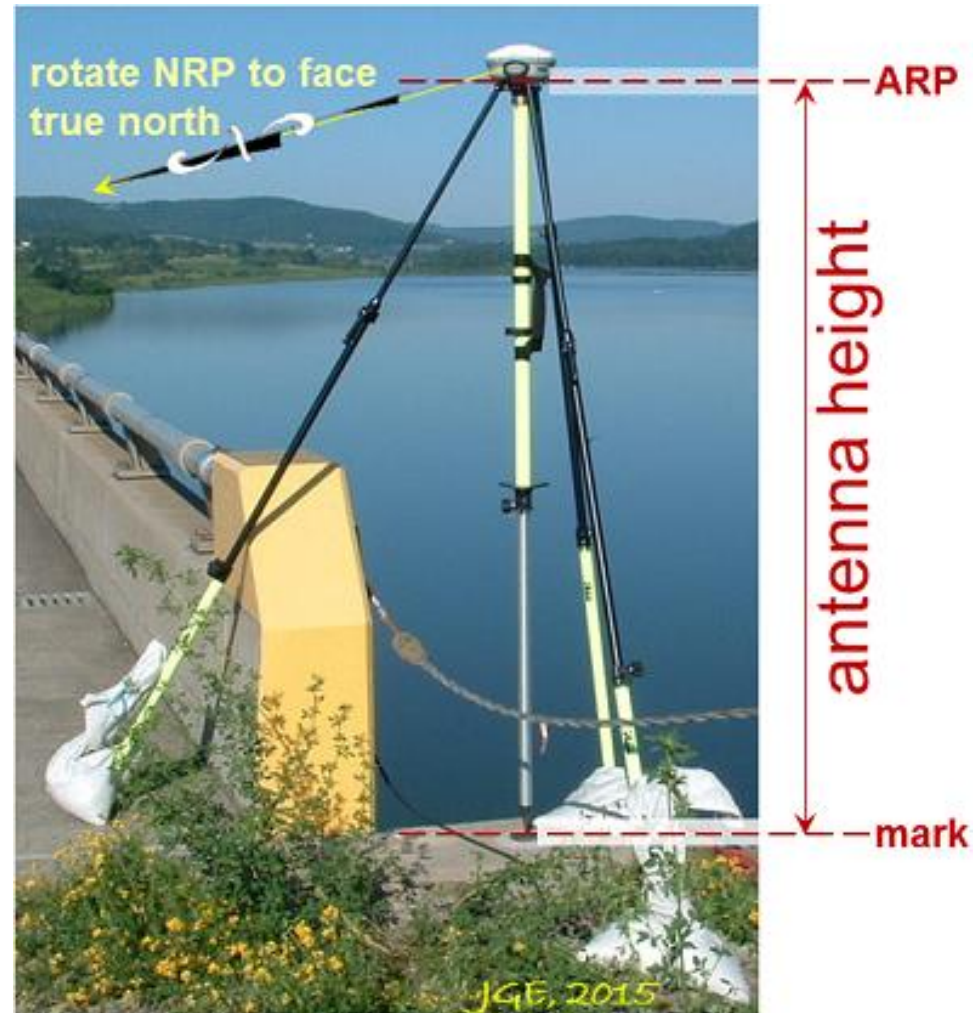
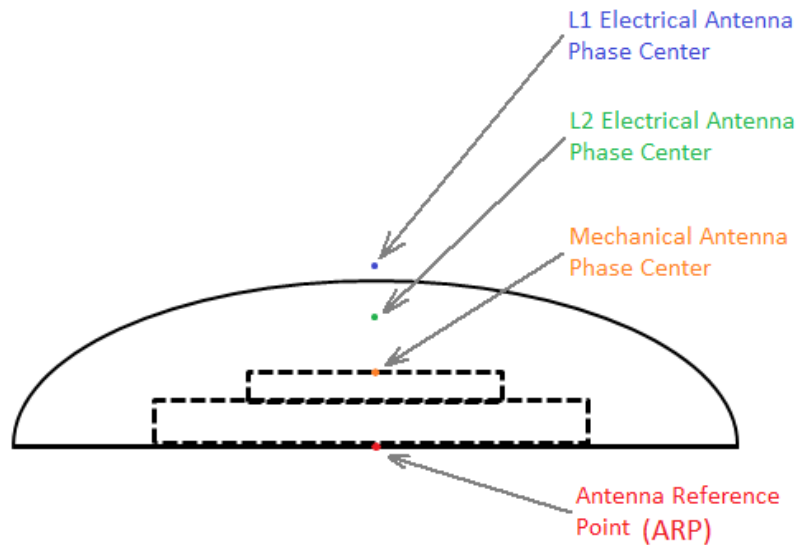

Sonuçların e-posta ile gönderilmesi

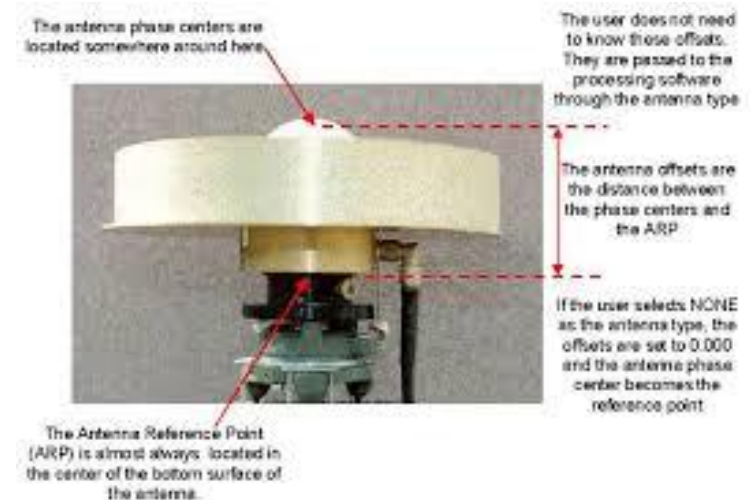
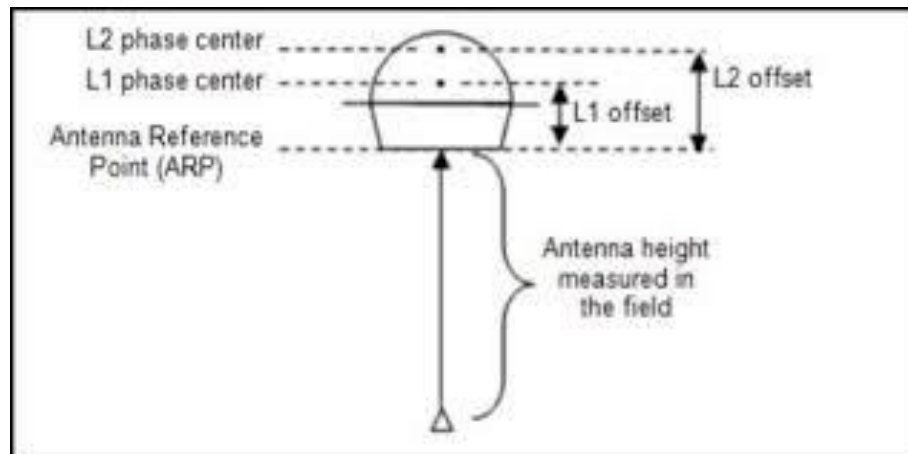
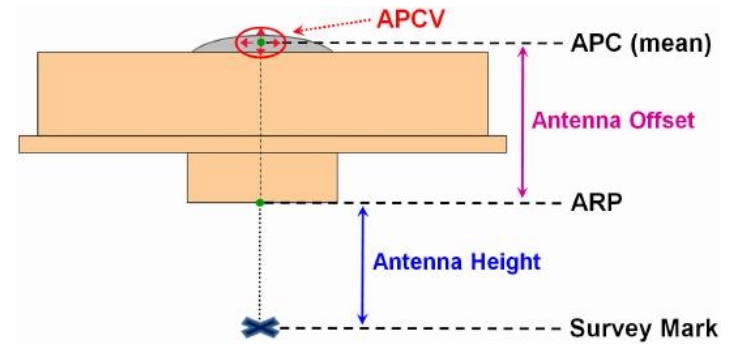
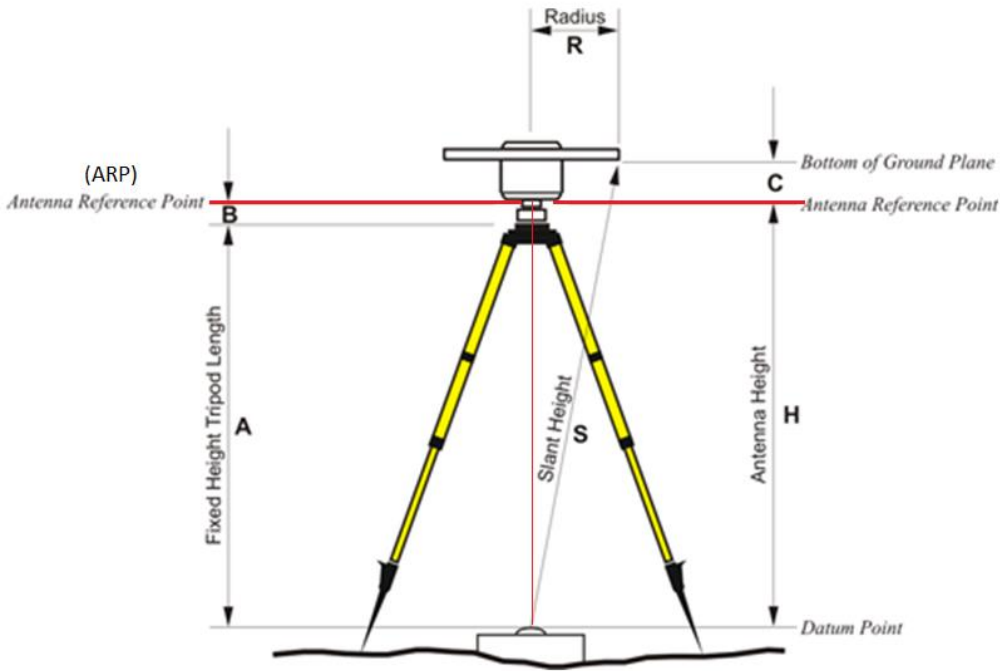

GNSS Anten Yüksekliği Ölçümü

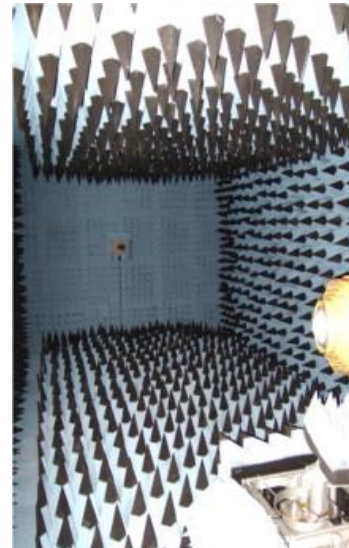

GNSS Anten Yüksekliği Ölçümü

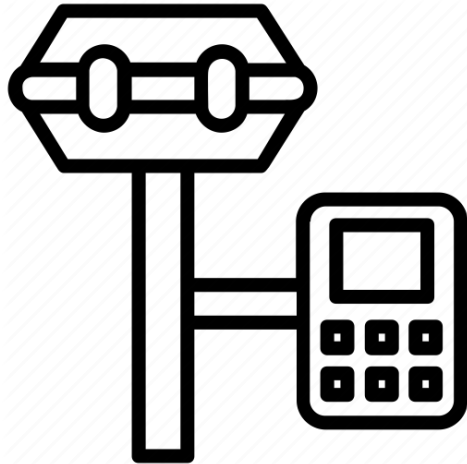
GNSS Anten Kalibrasyonu

OPUS

Online Positioning User Service

<https://geodesy.noaa.gov/OPUS/>

Upload successful!
You will receive an email when processing is complete.

uploaded:		Solving with:	
data file	ADN10060.20D	solution format	Standard
converted to	adn10060.20o (RINEX format)	base sta. used	--
antenna	TRM55971.00 NONE	base sta. excluded	--
antenna height	0.087 meters	state plane zone	--
email address	taylantnt@yahoo.com		
processor	Static	project ID	--

OPUS: Online Positioning User Service

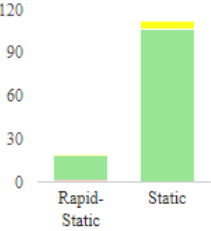
National Geodetic Survey

[NGS Home](#) [About NGS](#) [Data & Imagery](#) [Tools](#) [Surveys](#) [Science & Education](#) [Search](#)

OPUS menu

- [home / upload](#)
- [about OPUS](#)
- [projects](#)
- [shared solutions](#)
- [planned improvements](#)
- [support / feedback](#)

OPUS Today
as of 2020-05-09T07:25 EDT

Upload your data file.

Solve your GPS position & tie it to the National Spatial Reference System.

What is OPUS? FAQs

ADN10060.20D
* data file of dual-frequency GPS observations. [sample](#)

ZEPHYR GNSS GEODETIC II - LEAD-BASED SOLDER
L1/L2/L5/G1/G2/G3/E1/E2/E5AB/E6/BEIDOU
antenna - choosing wrong may degrade your accuracy.

meters above your mark.
antenna height of your antenna's reference point.

* email address - your solution will be sent here. [Privacy Act Statement](#)

to **customize** your solution.

for data 15 min. - 2 hrs.

for data 2 hrs. - 48 hrs.

* required fields
We may use your data for internal evaluations of OPUS use, accuracy, or related research.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

sample solutions

Website Owner: National Geodetic Survey / Last modified by NGS.OPUS V 2.6 May 06 2020

[NOS Home](#) • [NGS Employees](#) • [Privacy Policy](#) • [Disclaimer](#) • [USA.gov](#) • [Ready.gov](#) • [Site Map](#) • [Contact Webmaster](#)

AUSPOS

Online GPS Processing Service

<http://www.ga.gov.au/bin/gps.pl>

← → ↻ ⚠ Güvenli değil | ga.gov.au/bin/gps.pl

Australian Government
Geoscience Australia

AUSPOS

Home ➤ Earth Monitoring and Reference Systems ➤ Geodesy and Global Navigation Systems ➤ AUSPOS - Online GPS Processing ➤

↑ Topic Home

▢ Astronomical Information

▢ Geodesy and Global Navigation Systems

- ▢ Basics
- ▢ Geodetic Techniques
- ▢ Global Navigation Satellite System Networks
- ▢ Geodetic Datums
- ▢ Regulation 13 Certificates
- ▢ Asia-Pacific Reference Frame

▢ AUSPOS - Online GPS Processing Service

- ▢ Step by Step
- ▢ Introduction
- ▢ RINEX Data
- ▢ How it works
- ▢ Understanding the Results
- ▢ GPS Antennas
- ▢ Trouble Shooting

Number of RINEX files	1	Submit RINEX using	☒ upload ☐ ftp
File Name	Dosya Seq ADN10060.20D	Height (m)	0.087
		Antenna Type	TRM55971.00 NONE
Your Email Address:	taylantnt@yahoo.com		
submit start over			

Back to the AUSPOS Online GPS Processing Service [Introduction](#) Page.

AUSPOS Online GPS Processing Service

Dear taylantnt@yahoo.com,

Thank you for submitting a GPS processing job to the AUSPOS Online GPS Processing Service.

Your job reference is #275642. The following RINEX file(s) have been submitted for processing (#File, Filename, Antenna Type, Height) :

1. ADN10060.20D TRM55971.00 NONE 0.0870 m

Your job has just been submitted to the AUSPOS GPS processing server.

Thank you for using the AUSPOS service.

GAPS

GAPS

GNSS ANALYSIS AND POSITIONING SOFTWARE

[HOME](#)[ABOUT](#)[SUBMIT A FILE](#)[PUBLICATIONS](#)[NEWS](#)[CONTACT](#)[BASIC MODE](#)[ADVANCED MODE](#)

<http://gaps.gge.unb.ca/submitbasic.php>

GAPS Basic User Submission

Select Input Observation File: *

Dosya Seç ADN10060.20D

Select System

GPS	☒ On	☐ Off
Galileo	☐ On	☒ Off
BeiDou	☐ On	☒ Off

Select Processing Parameters

X (m) / Latitude (dd.mmsssss)

Y (m) / Longitude (dd.mmssss)

Z (m) / Height (m)

Positioning

☒ Static☐ Kinematic

Elevation Cutoff Angle (deg)

E-mail *

Collect raw
GNSS data

Submit online
(RINEX format)

Email return

Epok Kaydırma

Epok kaydırma işleminde;

$$\begin{bmatrix} X(T) \\ Y(T) \\ Z(T) \end{bmatrix}_{T_{UREF}} = \begin{bmatrix} X(T_0) \\ Y(T_0) \\ Z(T_0) \end{bmatrix}_{T_{UREF}} + (T - T_0) \cdot \begin{bmatrix} V_X \\ V_Y \\ V_Z \end{bmatrix}_{T_{UREF}}$$

eşitliği kullanılır. Burada T_0 , TUREF referans epoğu (2005.0), V_X , V_Y , V_Z nokta hızlarıdır.

TUTGA/TUSAGA-Aktif noktalarının koordinatları hız vektörleriyle birlikte verilmektedir. Bu hız vektörleri noktalara ilişkin koordinat bileşenlerinin yıllık hızlarını göstermektedir. Bununla beraber bu hız vektörlerinin hangi referans epok için tanımlanmış olduğu bilgisi de çok önemlidir; çünkü nokta koordinatlarının ölçme epoğuna taşınması bu referans epok bilgisine doğrudan bağlıdır. Referans epoklar, yıl biriminde tanımlanır/verilir.

Örneğin 1998.000, 2000.450 ve 2005.000 epokları sırasıyla,

$1998 + 0.000 \cdot 365 = 1$ Ocak 1998'i;

$2000 + 0.450 \cdot 365 = 12$ Haziran 2000'i;

$2005 + 0.000 \cdot 365 = 1$ Ocak 2005'i; ifade etmektedir.

Dolayısıyla örnek olarak 26 Haziran 2018 tarihli bir ölçme epoğunun yıl birimine çevrilmesi istenirse $2018 + (31 + 28 + 31 + 30 + 31 + 26) / 365 = 2018.485$ olur.

Bu matris eşitliği 26 Haziran 2018 (2018.485) tarihli bir GNSS ölçme kampanyasının değerlendirilmesinde kullanılmak istenirse ve hız bileşenleri 2005.000 epoğunda verilmişse aşağıdaki sonuçlar elde edilir.

$$\begin{bmatrix} 4211498.7205 \\ 2218483.1074 \\ 4231454.2736 \end{bmatrix}_{T_{UREF}} = \begin{bmatrix} 4211499.0334 \\ 2218482.8809 \\ 4231454.2803 \end{bmatrix}_{T_{UREF}} + (2018.485 - 2005.000) \cdot \begin{bmatrix} -0.0232 \\ 0.0168 \\ -0.0005 \end{bmatrix}_{T_{UREF}}$$

matris incelenirse, T ve T_0 olmak üzere iki zaman bileşeni görülecektir. Burada T ölçme epoğunu (yukarıdaki açıklamada 2018.485) T_0 ise referans epoğunu (yukarıdaki açıklamada 1998.000, 2000.450 ya da 2005.000) ifade etmektedir. Eşitlikte verilen X , Y , Z ve V_X , V_Y , V_Z elemanları olan vektörler zamana bağlıdır ve sırasıyla noktanın üç boyutlu Kartezyen koordinat bileşenlerini ve aynı noktaya ait üç boyutlu Kartezyen koordinatların hız bileşenlerini ifade etmektedir.

3 Boyutlu Benzerlik Dönüşümü

itrf.ensg.ign.fr/trans_para.php

International Terrestrial Reference Frame

ITRS and ITRF

ITRF NEWS

General concepts

Splinter meeting

ITRF Products

ITRF solutions

Transformation parameters

VO Corner

Search by DOMES number :

OK SEARCH

?

Transformation parameters

The relationships linking the realizations of the ITRS is of utmost importance. They are based on transformation parameters (called Helmert parameters). They can be used to compare data or results expressed in two different ITRS realizations.

- Transformation Parameters between ITRF2014 and previous solutions
- Transformation Parameters between ITRF2008 and previous solutions
- Transformation Parameters between ITRF2005 and ITRF2000
- Transformation Parameters between ITRF2000 and previous solutions
- ITRS and WGS84

Transformation parameters from ITRF2014 to past ITRFs.

SOLUTION	Tx	Ty	Tz	D	Rx	Ry	Rz	EPOCH
UNITS----->	mm	mm	mm	ppb	.001"	.001"	.001"	
RATES	Tx	Ty	Tz	D	Rx	Ry	Rz	
UNITS----->	mm/y	mm/y	mm/y	ppb/y	.001"/y	.001"/y	.001"/y	
ITRF2008	1.6	1.9	2.4	-0.02	0.00	0.00	0.00	2010.0
rates	0.0	0.0	-0.1	0.03	0.00	0.00	0.00	
ITRF2005	2.6	1.0	-2.3	0.92	0.00	0.00	0.00	2010.0
rates	0.3	0.0	-0.1	0.03	0.00	0.00	0.00	
ITRF2000	0.7	1.2	-26.1	2.12	0.00	0.00	0.00	2010.0
rates	0.1	0.1	-1.9	0.11	0.00	0.00	0.00	
ITRF97	7.4	-0.5	-62.8	3.80	0.00	0.00	0.26	2010.0
rates	0.1	-0.5	-3.3	0.12	0.00	0.00	0.02	
ITRF96	7.4	-0.5	-62.8	3.80	0.00	0.00	0.26	2010.0
rates	0.1	-0.5	-3.3	0.12	0.00	0.00	0.02	
ITRF94	7.4	-0.5	-62.8	3.80	0.00	0.00	0.26	2010.0
rates	0.1	-0.5	-3.3	0.12	0.00	0.00	0.02	
ITRF93	-50.4	3.3	-60.2	4.29	-2.81	-3.38	0.40	2010.0
rates	-2.8	-0.1	-2.5	0.12	-0.11	-0.19	0.07	
ITRF92	15.4	1.5	-70.8	3.09	0.00	0.00	0.26	2010.0
rates	0.1	-0.5	-3.3	0.12	0.00	0.00	0.02	
ITRF91	27.4	15.5	-76.8	4.49	0.00	0.00	0.26	2010.0
rates	0.1	-0.5	-3.3	0.12	0.00	0.00	0.02	
ITRF90	25.4	11.5	-92.8	4.79	0.00	0.00	0.26	2010.0
rates	0.1	-0.5	-3.3	0.12	0.00	0.00	0.02	
ITRF89	30.4	35.5	-130.8	8.19	0.00	0.00	0.26	2010.0
rates	0.1	-0.5	-3.3	0.12	0.00	0.00	0.02	
ITRF88	25.4	-0.5	-154.8	11.29	0.10	0.00	0.26	2010.0
rates	0.1	-0.5	-3.3	0.12	0.00	0.00	0.02	

Note : These parameters are derived from those already published in the IERS Technical Notes and Annual Reports. The transformation parameters should be used with the standard model (1) given below and are valid at the indicated epoch.

$$\begin{matrix}
 : XS : & : X : & : Tx : & : D & -Rz & Ry : & : X : \\
 : & : & : & : & : & : & : \\
 : YS : & = : Y : & + : Ty : & + : Rz & D & -Rx : & : Y : \\
 : & : & : & : & : & : & : \\
 : ZS : & : Z : & : Tz : & : -Ry & Rx & D : & : Z :
 \end{matrix}
 \quad (1)$$

Where X,Y,Z are the coordinates in ITRF2014 and XS,YS,ZS are the coordinates in the other frames.

On the other hand, for a given parameter P, its value at any epoch t is obtained by using equation (2).

$$P(t) = P(\text{EPOCH}) + \dot{P} * (t - \text{EPOCH}) \quad (2)$$

where EPOCH is the epoch indicated in the above table (currently 2010.0) and $\dot{P}$ is the rate of that parameter.

ITRF2014'den ITRF96'ya Dönüşüm (2020.0 epöğunda)

2020.0 epöğü için ITRF2014'den ITRF96'ya Dönüşüm Parametreleri

SOLUTION UNITS	Tx mm	Ty mm	Tz mm	D ppb	Rx .001"	Ry .001"	Rz .001"	EPOCH
ITRF96	8.4	-5.5	-95.8	5.0	0.00	0.00	0.46	2020.0

Birim kullanımına dikkat edelim !

$$\begin{bmatrix} X_S \\ Y_S \\ Z_S \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} X \\ Y \\ Z \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} T_x \\ T_y \\ T_z \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} D & -R_z & R_y \\ R_z & D & -R_x \\ -R_y & R_x & D \end{bmatrix} \begin{bmatrix} X \\ Y \\ Z \end{bmatrix}$$

*Burada X,Y,Z koordinat değeri ITRF2014 datumundaki koordinatlardır.
Xs,Ys,Zs ise diğeri datumlardaki (bu örnekte ITRF96) koordinatlardır.*

Yukarıdaki matris işleminde tüm birimlerin metre (m) olarak kullanılmasına dikkat edilmelidir!

X,Y,Z

koordinatlar

T

öteleme (3 adet)

R

dönüklük (3 adet)

D

ölçek faktörü (1 adet)

ITRF2014'den ITRF96'ya Dönüşüm (2020.0 epoğunda)

D; ölçek faktörü tabloda "ppb" biriminde verildiğinden hesaplamalarda tablodaki değer 10^{-9} ile çarpılmalıdır.

$$\begin{bmatrix} X \\ Y \\ Z \end{bmatrix}_{ITRF96} = \begin{bmatrix} X \\ Y \\ Z \end{bmatrix}_{ITRF2014} + \begin{bmatrix} T_x \\ T_y \\ T_z \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} D \\ R_z \\ -R_y \end{bmatrix} \begin{bmatrix} R_y \\ -R_x \\ D \end{bmatrix} \begin{bmatrix} X \\ Y \\ Z \end{bmatrix}_{ITRF2014}$$

Rx,Ry,Rz dönüklük değerleri tabloda derece saniyesinin binde biri olarak açısal birimde verilmiştir. Bu nedenle tablodaki değerler 10^{-3} ile çarpılmalıdır. Matris işleminde uzunluk ile açı çarpımı gerçekleşeceğinden dönüklük değerlerinin radyan birimine dönüştürülmesi gerekir. Bunun için dönüklük değeri ρ ya bölünür.

$$\rho = (180/\pi) * 3600$$

Dönüklük değerleri saniye biriminde olduğu için 3600 ile çarpılır.

T; öteleme değerleri tabloda milimetre (mm) biriminde verilmiştir, koordinatlar metre (m) biriminde kullanıldığından öteleme değerleride metre (m) birimine çevrilmelidir.

2020.0 epoğu için ITRF2014'den ITRF96'ya Dönüşüm Parametreleri

SOLUTION UNITS----->	Tx mm	Ty mm	Tz mm	D ppb	Rx .001"	Ry .001"	Rz .001"	EPOCH
ITRF96	8.4	-5.5	-95.8	5.0	0.00	0.00	0.46	2020.0

Birim kullanımına dikkat edelim !

Ödev Kapsamındaki Raporlama Sonucunda İstenenler

1.Adım:

Size verilen «**Ödev GNSS Veri**» klasörü içerisindeki kendinize ait ilgili istasyonun 1 Ocak 2020 tarihli Rinex gözlem dosyasını anten tipi ve anten yüksekliğine dikkat ederek 3 farklı online GNSS veri değerlendirme servisine (OPUS, AUSPOS, GAPS) gönderiniz. E-Posta adresinize gelen sonuç dosyalarını/raporlarını kayıt ediniz. Bu dosyaları word yada pdf dokümanı olarak Ek-no_servis adı_adınız-soyadınız olarak klasörleyiniz.

Örnek: Ek-1_OPUS_TaylanOcalan

Ek-2_AUSPOS_TaylanOcalan

Ek-3_GAPS_TaylanOcalan

2.Adım:

Herbir online GNSS veri değerlendirme servisinden e-posta adresinize gelen sonuç analiz dosyasında bulunan ilgili istasyonun **ITRF2014 datumu 2020.0 ölçü epoğundaki (1 Ocak 2020) KARTEZYEN KOORDİNATLARINI (X,Y,Z)** size verilen ödev şablonundaki ilgili bölüme listeleyiniz. (Ödev şablonu, ödev tesliminde ana dosya olarak kullanılacak Word dokümanıdır. İlgili bölümleri doldurarak her öğrenci arkadaşımız teslimi bu ana dosya ve eklerle birlikte yapacaktır.)

Ödev Kapsamındaki Raporlama Sonucunda İstenen

3.Adım: (2020.0 epöğunda ITRF2014'den ITRF96'ya Dönüşüm)

İlgili istasyon için her servisten gelen 2020.0 epöğundaki

KARTEZYEN KOORDİNATLARI (X,Y,Z)

ITRF2014'den ITRF96'ya dönüştürünüz.

Aşağıdaki dönüşüm parametrelerini ve matematiksel eşitliği kullanınız.

***Tüm matematiksel işlemler matris gösterimleri ödev içerisinde gösterilecek.

2020.0 epöğü için ITRF2014'den ITRF96'ya Dönüşüm Parametreleri

SOLUTION UNITS----->	Tx mm	Ty mm	Tz mm	D ppb	Rx .001"	Ry .001"	Rz .001"	EPOCH
ITRF96	8.4	-5.5	-95.8	5.0	0.00	0.00	0.46	2020.0

Birim kullanımına dikkat edelim !

$$\begin{bmatrix} X_S \\ Y_S \\ Z_S \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} X \\ Y \\ Z \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} T_x \\ T_y \\ T_z \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} D & -R_z & R_y \\ R_z & D & -R_x \\ -R_y & R_x & D \end{bmatrix} \begin{bmatrix} X \\ Y \\ Z \end{bmatrix}$$

Burada X,Y,Z koordinat değeri ITRF2014 datumundaki koordinatlardır. Xs,Ys,Zs ise diğeri datumlardaki (bu örnekte ITRF96) koordinatlardır.

Yukarıdaki matris işleminde tüm birimlerin metre (m) olarak kullanılmasına dikkat edilmelidir!

Dönüşüm sonucunda her üç servisten elde edilen kartezyen koordinatları (ITRF96 datumu 2020.0 epöğunda) ödev şablonundaki ilgili bölüme listeleyiniz.

Ödev Kapsamındaki Raporlama Sonucunda İstenenler

4.Adım: (Epok Kaydırma ITRF96 datumunda 2020.0 epoğundan 2005.0 epoğuna)

Size verilen «**Ödev Çizelgesi**» dosyasında herbirinizin ayrı ayrı kullandığı istasyon için tanımlanmış olan V_x, V_y, V_z hız bilgilerinden yararlanarak, her üç online servisten elde edilmiş ve ITRF96 datumu **2020.0 epoğundaki koordinatlar**, epok kaydırma işlemi ile aynı datumda (ITRF96) **2005.0 epoğuna** kaydırılacaktır.

Ölçme Bilgisi-3 2019-2020 Bahar Dönemi ÖDEV ÇİZELGESİ					TUSAGA-Aktif İstasyonlarının ITRF 96 datumu 2005.000 epoğundaki Güncel Koordinat ve Hızları								
Sıra No	Öğrenci No	Adı	Soyadı	Nokta ID	Coğrafi Koordinatlar			Kartezyen Koordinatlar			Hızlar		
					φ (° ' ") Enlem	λ (° ' ") Boylam	h (m) Elipsoidal Yükseklik	X (m)	Y (m)	Z (m)	V_x (m/y)	V_y (m/y)	V_z (m/y)
1	08044052	PELIN	BALLI	ADN1	37 00 15.034948	35 20 37.471875	60.7868	4159857.0155	2950113.4502	3817799.8912	-0.010210	0.009150	0.002930

Referans epoğa (2005.0) kaydırma işlemi

$$P(T_0) = P(T) + V * (T_0 - T)$$

$$\begin{bmatrix} X(T_0) \\ Y(T_0) \\ Z(T_0) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} X(T) \\ Y(T) \\ Z(T) \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} V_x \\ V_y \\ V_z \end{bmatrix} \times (T_0 - T)$$

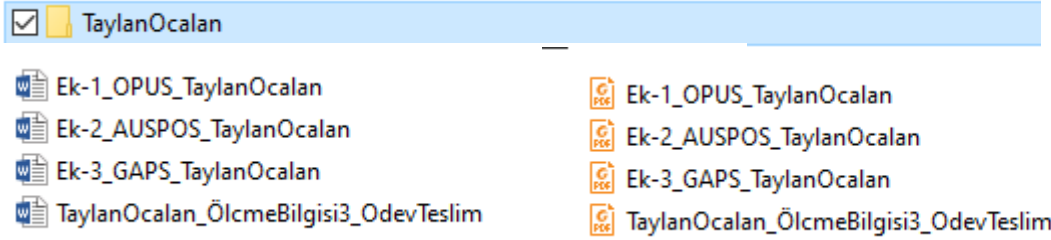
ITRF96 2005.0 koordinatlar   *ITRF96 2020.0 koordinatlar*   *2005.0*   *2020.0*

Ödev Kapsamındaki Raporlama Sonucunda İstenenler

5.Adım:

Size verilen «**Ödev Çizelgesi**» dosyasında herbirinizin ayrı ayrı kullandığı ilgili istasyona ait ITRF96 datumu 2005.0 epoğundaki kartezyen koordinatlar ile her üç servisten elde ettiğiniz (dönüşüm ve epok kaydırma işleri ile) ITRF96 datumu 2005.0 epoğundaki kartezyen koordinatları sıralı olarak ve istasyon adını belirterek ödev şablonundaki bölüme (ana dosyaya) ekleyiniz.

Ödev Teslimi

WORD

yada

PDF

Yukarıda görüldüğü gibi içinde yer alacak 4 dosya ile Ad-Soyad olarak oluşturulan Ödev Klasörü dosyası zip dosya olarak;

En geç 19 Mayıs 2020 Salı günü saat 12.00'a kadar;

1) <https://onlinekampus2.yildiz.edu.tr> ADRESİNDE İLGİLİ DERS ÖDEV TESLİM KLASÖRÜNE YÜKLENECEK.

2) Ayrıca tocalan@yildiz.edu.tr e-posta adresine gönderilecektir.

Başarı ve kolaylıklar dilerim.

Doç.Dr. Taylan ÖCALAN

